

Praxis fastsættes blot ved kongelig Anordning, og Loven er altsaa derfor ikke strengt nødvendig, men det Spørgsmaal, som i en Række af Aar har hyppig været discuteret, nemlig Forholdet mellem den lovgivende Magt og Administrationen i Henseende til de lærde Skoler, fortjener snart at faae en Afgjørelse, og jo mere man nærmer sig det Punkt, da der kan ventes at ville stee en stor og virkelig Reform i Statens Skolevæsen, desto vigtigere antager jeg det er, at det forud er fastslaaet som en Grundsætning, hvorom der ikke er Tvivl, at Lovgivningsmagten er nødvendig til at fastsætte Grundtrækkene for Statens Skolevæsen. Disse to Ting, at stille det private Skolevæsen mere uafhængig af Staten og at fastslaae Lovgivningsmagtens Berettigelse ved Spørgsmaal angaaende det lærde Skolevæsen, er Hensigten med det Forslag, jeg her indbringer. Med Hensyn til den videre Udvikling skal jeg forbeholde mig de Bemærkninger, jeg har at fremsætte, til Sagens 1ste Behandling. Hermed har jeg den Ære at anbefale det ærede Thing Forslaget.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive trykt omdeelt.

Det næste Nummer paa Dagsordenen var: Folketingsmanden for Thisted Amts 2den Valgkreds indbringer: Forslag til Lov, indeholdende Tillæg til Lov af 29de December 1857 om Fiskeriet i Liimfjorden.

C. M. S. Hansen: Den Commission, der i sin Tid udarbejdede den Betænkning, paa hvilken Loven om Liimfjordsfiskeriet blev bygget, havde omtalt tre forskjellige Redskaber, der brugtes til Nalestang, nemlig Braadlyster, Sauglyster og Plumpstang. Commissionen anbefaler Braadlystret, men havde en stor Betænkelighed med Hensyn til de to andre Redskaber og anførte, at den maatte ansee dem for at være skadelige, fordi de ødelagde Græs væxten paa Bunden og ligeledes ødelagde Ynglen, som den antager foregaaer der. Smidlertid troer jeg ikke, at der er stor Fare derfor, deels fordi der i meget dybe Bunde ikke er nogen stærk Græs væxt paa Bunden, og deels fordi Fisken

om Foraaret søger hen til de lavere, mere grunde Bunde og der lægger sin Yngel, som bliver fredet i de saakaldte laasede Bunde. Denne Indvending gjælder nu begge de sidstnævnte Redskaber, men desuagtet foreslog Commissionen at optage i Loven det ene af dem, nemlig Sauglystret, og det gjorde den af Humanitetshensyn, fordi, som den siger, „det saakaldte Braadlyster ikkun med lidet Held kan benyttes, hvor der er Blød Grund, og som Følge deraf Sauglyster i den strengeste Vintertid paa Isen hidtil er benyttet paa saadanne blødgroede Steder af de fattigste Menneſter i Hundrevis — Menneſter, der paa saadan for de Fattige meest trykkende Tid almindeligvis ingen anden Tilflugt have end enten deres Lyſter eller Fattigvæsenet“. Om Plumpstangen derimod udtalte Commissionen, at den er et uforuødent Redskab, og det maa vel ansees for at være Grunden til, at den ikke er optagen i Loven ligesaa vel som Sauglystret. Det er forøvrigt to aldeles beslegtede Redskaber, det vil sige, de Færn paa Redskabet, hvormed Fisken fanges, ere eens; men ved Sauglystret er Færnet anbragt paa meget lange Stager, og det egner sig derfor fortrinlig til at bruges, naar Fjorden er belagt med Is, men paa Plumpstangen er Færnet anbragt paa en Færnstang af et Pispunds Vægt, som igjen er anbragt i en Snor, og dette Redskab gaaer tilbunds ved egen Tyngde, medens det andet skal drives ved Armkraft. Plumpstangen kan imidlertid paa ingen Maade ansees for et uforuødent Redskab, men jeg antager, at Commissionen har overseet, at der er mange Vintre, hvori Fjorden slet ikke er belagt med Is, og mange, hvor den kun er belagt en Deel af den Tid, hvori Fiskeriet drives. Plumpstangen er altsaa ligesaa vigtig for disse fattige Menneſter som Sauglystret, thi den kan bruges i aabent Vand, baade ved stærk Strømning og uroligt Veir, medens Sauglystret fordrer stille Veir. Det har derfor altid været umuligt for Beboerne at forstaae, hvorfor det skulde tilstedes at bruge det ene og nægtes dem at bruge det andet af disse Redskaber, og der har mangfoldige Gange viist sig Bestræbelser fra Beboernes Side for at faae Tilladelse til at bruge Plumpstangen, men de ere altid strandede paa Modstand fra